

وَأَنْذِرْ بِهِ الَّذِينَ يَخَافُونَ أَنْ يُحْشَرُوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ

لَيْسَ لَهُمْ مِنْ دُونِهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ

(51) وَلَا تَطْرُدِ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ مَا عَلَيْكَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَمَا مِنْ حِسَابِكَ عَلَيْهِمْ مِنْ شَيْءٍ فَتَطْرُدَهُمْ فَتَكُونَ مِنَ الظَّالِمِينَ (52) وَكَذَلِكَ فَتَنَّا بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لِيَقُولُوا أَهَؤُلَاءِ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنْ بَيْنِنَا أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِالشَّاكِرِينَ (53) وَإِذَا جَاءَكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِنَا فَقُلْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلَىٰ نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ أَنَّهُ مَنْ عَمِلَ مِنْكُمْ سُوءًا بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابَ مِنْ بَعْدِهِ وَأَصْلَحَ فَأَنَّهُ غَفُورٌ

رَحِيمٌ (54) وَ كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ وَ لِتَسْتَبِينَ

سَبِيلُ الْمُجْرِمِينَ (55)

Give this warning to those in whose (hearts) is the fear that they will be brought (to judgment) before their Lord: except for Him they will have no protector nor intercessor: that they may guard (against evil). Send not away those who call on their Lord morning and evening, seeking His face. In naught art thou accountable for them, and in naught are they accountable for thee, that thou shouldst turn them away, and thus be (one) of the unjust. Thus did We try some of them by comparison with others, that they should say: "Is it these then that Allah hath favoured from amongst us?" Doth not Allah know best those who are grateful? When those come to thee who believe in Our signs, Say: "Peace be on you: Your Lord hath inscribed for Himself (the rule of) mercy: verily, if any of you did evil in ignorance, and thereafter repented, and amend (his conduct), lo! He is oft-forgiving, most merciful. Thus do We explain the signs in detail: that the way of the sinners may be shown up.

اور اے محمدؐ تم اس (علم وحی) کے ذریعہ سے اُن لوگوں کو نصیحت کرو جو اس کا

خوف رکھتے ہیں کہ اپنے رب کے سامنے کبھی اس حال میں پیش کیے جائیں

گے کہ اُس کے سوا وہاں کوئی (ایسا ذی اقتدار نہ ہوگا) جو ان کا حامی و مددگار ہو،

یا ان کی سفارش کرے، شاید کہ (اس نصیحت سے متنبہ ہو کر) وہ خدا ترسی کی

روش اختیار کر لیں۔ اور جو لوگ اپنے رب کو رات دن پکارتے رہتے ہیں اور
 اس کی خوشنودی کی طلب میں لگے ہوئے ہیں انہیں اپنے سے دور نہ پھینکو۔
 اُن کے حساب میں سے کسی چیز کا بار تم پر نہیں ہے اور تمہارے حساب میں
 سے کسی چیز کا بار اُن پر نہیں۔ اس پر بھی اگر تم انہیں دور پھینکو گے تو ظالموں
 میں شمار ہو گے۔ دراصل ہم نے اس طرح ان لوگوں میں سے بعض کو بعض
 کے ذریعہ سے آزمائش میں ڈالا ہے، تاکہ وہ انہیں دیکھ کر کہیں: "کیا یہ ہیں وہ
 لوگ جن پر ہمارے درمیان اللہ کا فضل و کرم ہوا ہے؟" ہاں! کیا خدا اپنے
 شکر گزار بندوں کو ان سے زیادہ نہیں جانتا ہے؟ جب تمہارے پاس وہ لوگ
 آئیں جو ہماری آیات پر ایمان لاتے ہیں تو ان سے کہو: "تم پر سلامتی ہے،
 تمہارے رب نے رحم و کرم کا شیوہ اپنے اوپر لازم کر لیا ہے۔" (یہ اس کا رحم و
 کرم ہی ہے) کہ اگر تم میں سے کوئی نادانی کے ساتھ کسی برائی کا ارتکاب کر
 بیٹھا ہو، پھر اس کے بعد توبہ کرے اور اصلاح کر لے، تو وہ اُسے معاف کر دیتا

ہے اور نرمی سے کام لیتا ہے۔" اور اس طرح ہم اپنی نشانیاں کھول کھول کر

پیش کرتے ہیں تاکہ مجرموں کی راہ بالکل نمایاں ہو جائے۔

और ऐ नबी, तुम इस (इल्मे-वहय) के ज़रीए से उन लोगों को नसीहत करो जो इसका खौफ़ रखते हैं कि अपने रब के सामने कभी इस हाल में पेश किए जाएँगे कि उसके सिवा वहाँ कोई (ऐसा ज़ी-इक़तिदार) न होगा जो उनका हामी व मददगार हो, या उनकी सिफ़ारिश करे, शायद कि (इस नसीहत से मुतनब्बेह होकर) वे खुदातरसी की रविश इखतियार कर लें | और जो लोग अपने रब को रात-दिन पुकारते रहते हैं और उसकी खुशनूदी की तलब में लगे हुए हैं उन्हें अपने से दूर न फेंको | उनके हिसाब में से किसी चीज़ का बार तुमपर नहीं है और तुम्हारे हिसाब में से किसी चीज़ का बार उनपर नहीं | इसपर भी अगर तुम उन्हें दूर फेंकोगे तो ज़ालिमों में शुमार होगे | दरअसल हमने इस तरह इन लोगों में से बाज़ को बाज़ के ज़रीए से आजमाइश में डाला है ताकि वे उन्हें देखकर कहें, “क्या ये हैं वे लोग जिनपर हमारे दरमियान अल्लाह का फज़ल व करम हुआ है?”— हाँ! क्या खुदा अपने शुक्रगुज़ार बन्दों को इनसे ज़्यादा नहीं जानता है? जब तुम्हारे पास वे लोग आएँ जो हमारी आयातों पर ईमान लाते हैं तो उनसे कहो “तुम पर सलामती है | तुम्हारे रब ने रहम व करम का शेवा अपने ऊपर लाज़िम कर लिया है | (यह उसका रहम व करम ही है कि) अगर तुममें से कोई नादानी के साथ किसी बुराई का इरतिकाब कर बैठा हो, फिर उसके बाद तौबा करे और इस्लाह कर ले तो वह उसे माफ़ कर

~~~~~

देता है और नरमी से काम लेता है ।” और इस तरह हम अपनी
निशानियाँ खोल-खोलकर पेश करते हैं ताकि मुजरिमों की राह बिल्कुल
नुमायाँ हो जाए ।

~~~~~